

1. «Det onde er rikt, det fins en uendelighet av det, det gode er nesten enestående.» Drøft dette utsagnet av Blaise Pascal gjennom presentasjonen av ett originalverk og en idéhistorisk epoke.

Oppgaven ber kandidaten presentere ett originalverk for å diskutere Pascals utsagn. Den ber *ikke* om en redegjørelse for hvem Pascal var eller i hvilken sammenheng han kom med denne påstanden. Dette er en åpen, drøftende oppgave der nesten alle originalverk på pensum (også de litterære verkene på listen over 'anbefalt litteratur') kan brukes. Det er også anledning til å bruke originalverk som *ikke* står på pensum (for eksempel Dantes *Guddommelige komedie*), eller å bruke andre tekstutdrag enn dem som er pensum. Av de mest egnede pensumtekstene er Augustins *Bekjennelser* og bibelske tekster, men man kan også tenke seg en besvarelse som anvender Lombrosos *Criminal Man*.

En god besvarelse bør begrunne valget av originaltekst.

Oppgaven ber kandidaten diskutere en påstand, det vil si at hen skal vise at hen har forstått hvilket syn på ondskap som kommer fram her: Nemlig at ondskap er disharmonisk, fragmentert og mangfoldig, mens det gode er enhetlig og harmonisk. Dette er en form for platonisk/gnostisk dualisme som vi møter gjennom kristendommens historie og som videreføres i ideer der ondskap knyttes til stygghet, rot, normbrudd.

Oppgaven ber om en drøfting, en god besvarelse vil trekke inn oversiktsverk fra pensum (Kelly, Svendsen, Safranski, Neiman) og vise hvordan et slikt syn på ondskap er forankret i ulike idéhistoriske epoker. Kåre Berges artikkel i *Arr* vil være nyttig sekundærlitteratur dersom man skriver om Bibelen.

Oppgaven ber om at originalverket som brukes også knyttes til en idéhistorisk epoke, i dette tilfellet vil det mest naturlige da være å presentere et gnostisk/dualistisk paradigme og vise hvordan vi gjenfinner det i originalverket. En god besvarelse klarer å trekke ut det som relevant for drøftingen både fra originalverket og fra sekundærlitteraturen.

Besvarelsen krever med andre ord evne til å analysere og drøfte en påstand ved hjelp av et originalverk, og å kunne plassere dette originalverket i en idéhistorisk kontekst.

En god besvarelse viser både analytiske ferdigheter og god oversikt over idéhistoriske epoker, samt evne til å anvende til dels vanskelig primærlitteratur.

For øvrig må kandidaten også oppfylle kravene i den generelle sensorveiledningen.

2. Velg ett originalverk og presenter hvordan menneskelig ondskap framstilles. Plasser verket i en idéhistorisk kontekst og diskuter hva slags forståelse av mennesket det reflekterer.

I denne oppgaven er det originalverket og lesningen av det som er utgangspunktet. Her kan omtrent alle verk på pensumlista brukes, fra Paulus til Hanna Arendt. Lombroso er selvfølgelig også velegnet, det samme er ulike litterære framstillinger av onde skikkelser som vi finner for eksempel hos Dostojevski og Bjørneboe. Selv om oppgaven etterspør presentasjon av én originaltekst, er det helt i orden å trekke inn flere originalverk.

En god besvarelse redegjør for valg av originaltekst.

En god besvarelse diskuterer og problematiserer uttrykket «menneskelig ondskap», her kan Svendsen og Schaanning være nyttig sekundærlitteratur.

En god besvarelse viser historieforståelse og forstår hva som er relevant kontekst. Av slike vil for eksempel kristendom og vitenskapeliggjøring være relevante kontekster for henholdsvis Paulus og Lombroso.

Denne oppgaven krever evne til å lese originaltekst, til å finne spesifikke elementer i originalteksten (menneskelig ondskap) og til å knytte originalverkets framstilling til en større antropologi, det vil si et menneskesyn.

En god besvarelse viser god oversikt over idéhistorien, evne til å anvende sekundærlitteraturen på en adekvat måte og gode ferdigheter i kritisk lesing av originaltekst.

For øvrig må kandidaten også oppfylle kravene i den generelle sensorveiledningen.

3. Er naturkatastrofer ondskap? Drøft hvordan ulike syn på ondskap forholder seg til plager og ødeleggelser som ikke er menneskeskapt.

Dette er en ren drøftingsoppgave som ikke ber om anvendelse av primærlitteratur.

Det betyr *ikke* at ikke både primær- og sekundærlitteratur skal brukes!

Oppgaven stiller kandidaten helt fritt, men et minimumskrav er at besvarelsen forankres i pensum og diskusjoner fra emnet og at den ikke ender i ren synsing.

Oppgaven krever en vitenskapelig, analytisk evne til å se hva som er problemstillingen og til å historisere denne.

Både Kelly og Nieman er relevant sekundærlitteratur for å historisere synet på naturkatastrofer som ondskap. Svendsen kan også benyttes for å kategorisere ulike former for ondskap og plassere synet på naturkatastrofer som ondskap innenfor en kategori. Uansett vil «ulike syn på ondskap» kunne presenteres enten synkront eller diakront, men en god besvarelse vil ha et historisk perspektiv uansett.

Oppgaven kan med hell besvares med en teologisk innfallsvinkel, med utgangspunkt i Jobs bok og relevant sekundærlitteratur, og diskusjoner om naturkatastrofer som «Guds straff»; her kan både Nietzsche og *Pesten* av Camus trekkes inn.

Av mulige perspektiver er en diskusjon av hva som menes med menneskeskapt, eller av Guds og menneskets ansvar for naturulykker.

Utfordringen ved denne oppgaven er at den inviterer til en diskusjon som krever god oversikt over pensum, over ulike syn på ondskap og samtidig evne til å forankre disse synene idéhistorisk.

Et minimumskrav er at besvarelsen forholder seg selvstendig til pensumlitteraturen og klarer å hente ut det som er relevant for spørsmålet om naturkatastrofer som ondskap.

For øvrig må kandidaten også oppfylle kravene i den generelle sensorveiledningen.